

سلام ایران بر ابراهیم

روایتی از سوگواری ایران اسلامی در فراق شهید جمهور، از تبریز قهرمان تا مشهد امام رضا(ع)

گزارش روز

مرتضی محمودپور روزنامه نگار

تاظهر روز ۳۰ اردیبهشت ماه، به یقین هیچ کس در ایران اسلامی فکرش را هم نمی کرد که سفر رئیس جمهور به نقطه صفر مرزی آذربایجان برای افتتاح چند پروژه عمرانی قرار است نقطه عطفی در تاریخ انقلاب اسلامی باشد. دقایقی بعد از حدود ساعت ۱۵ همان روز بود که انتشار خبری از بالگرد مفقود شده رئیس جمهور همه را در شوک فروبرد. چشم های نگران و دل های پریشان در جریان شانزده ساعت جست وجوی بدون وقفه لحظه به لحظه ملت به تری می شد تا سرانجام سرتیتر فراخوان های رسمی و عابری سلامتی آیت ا...، رئیسی، به حاشیه مشکی در شبکه های تلویزیونی، زیر نویس های خبر فوری و پیراهن عزایبر تن گویندگان خبر ختم شود. دیگر اسام رئیس جمهور یک پیشوند جدید پیدا کرده بود؛ «شهید آیت ا... سید ابراهیم رئیسی» به همراه هفت نفر از یارانش، از جمله وزیر امور خارجه، استاندار آذربایجان شرقی و امام جمعه تبریز به شهادت رسیدند و ایران اسلامی به محوریت تبریز، قم، تهران، بیرجند و مشهد، مهیای بدرقه خادم جمهور شد.

پرده اول: دودمه خوانی در تبریز

اگرچه زمان رسمی آغاز مراسم در تبریز، ساعت ۹:۳۰ صبح اعلام شده بود، از ساعت ۷ صبح، عرصه میدان شهدای تبریز سیاه پوش از حضور هزاران نفر از مردم غیور این شهر بود. یکی از شرکت کنندگان برای تعریف می کرد که حتی پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، این میدان به نام «میدان توپخانه» مشهور بود و از زمان مشروطه، تشییع قهرمانان ملی از این مکان آغاز می شد. پس از انقلاب نیز با تغییر نام به «میدان شهدا»، این نقطه مبدأ تشییع پیکرهای پاک شهدای انقلاب و دفاع مقدس بود و اکنون پس از سال ها، یک بار دیگر قرار شد پیکر شهدای خدمت بر دستان آذری های غیور و دلور بدرقه شود. آغاز رسمی مراسم با قرآن کریم بود. قاری به تلاوت آیاتی از سوره مبارکه آل عمران پرداخت و زمانی که به آیه «وَلَا تَحْسِبَنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا» رسید، فریاد و فغان مردم در عزای رئیس جمهور شهیدشان بلند شد. مردم به احترام قرآن سکوت کرده بودند و به محض اینکه ندای ملکوتی کلام وحی خاموش شد، آذری ها به سست دیرینه خود حلقه های کوچک تشکیل دادند و شروع به دودمه خوانی کردند. جالب این بود که در واقع، هیچ کس این بزم عزا را سازمان دهی نمی کرد. مردم خودشان دوست داشتند به سبکی که می خواهند، به سوگ سید ابراهیم بنشینند.

چند دقیقه مانده به ساعت ۱۰ صبح، چشم ها چرخید، سرها برگشت و همه به هشت تابوتی خیره شدند که مزین به پرچم سه رنگ ایران بر روی کامیون حامل پیکر ها قرار داشت. بر هر کدام نیز تصویری از یک مرد نقش بسته بود که همه آن ها تادو روز قبل، پرچم داران مسردم داری، خدمت مخلصانه و رفتار متواضعانه با ملت بودند. تا چشم مردم به کامیون افتاد، سیل جمعیت به سمت

پرده دوم: قدرشناسی در قم

پس از انتقال پیکرها به فرودگاه مهرآباد، خانواده شهید و هیئت وزیران برای نخستین بار پس از عزیمت رئیس جمهور شهید به آذربایجان، این بار از رئیس دولت به شکلی متفاوت استقبال کردند. رئیسی عزیز این بار در تابوتی مزین به پرچم سه رنگ ایران به تهران بازگشته بود و اگر هم رئیس جمهور رفته بود، اکنون شهید جمهور نام داشت. پس از آیین استقبال از پیکر شهدای خدمت در پایوبون فرودگاه مهرآباد با حضور هیئت وزیران، پیکر کامیون حامل پیکر شهدا به تهران بازگشت و در نهاد ریاست جمهوری، هیئت وزیران و خانواده رئیس جمهور شهید یک بار دیگر فرصت یافتند تا در کنار عزیزانشان (و البته عزیزان ملت) به مناجات و سوگواری بپردازند. این آخرین وداع و استراحت بود؛ پیش از آغاز همه نیمه دوم رویدادها و قیامت تهران.

پرده سوم: قیامت تهران

نخستین تصویر از سیل جمعیت میلیونی، عشق مردم و عمق سوگواری آنان در تهران نه از مسجد دانشگاه، بلکه از همان مسیر انتقال پیکرها به دانشگاه تهران مشهود بود. مردم نه فقط فضای مسجد، بلکه سرتاسر معابر دانشگاه و حتی مسیر اعلام شده برای تشییع را پر کرده بودند. به طور مطلق، هیچ جای خلوتی در هیچ جا وجود نداشت. از زمین و زمان آدم می بارید. بسیاری حتی با کودکان خردسال و نوزاد خود به مراسم آمده بودند. دل ها خون بود که پیکرها راه به مسجد دانشگاه تهران یافتند. بعد از حدود یک ساعت سوگواری و عزاداری، لحظه دیدار یار فرارسید و رأس ساعت ۹ صبح، رهبر معظم انقلاب برای اقامه نماز بر پیکر شهدا وارد شدند.

پرده چهارم: بیرجند، ضیافت اشک ها

بیرجند هم مثل مشهد از آن شهرهایی است که قرابت و وجه اشتراک مضاعفی با شهید جمهور دارد. آیت ا... رئیسی، نماینده خراسان جنوبی در مجلس خبرگان رهبری بود و خیلی از این مردم روایت می کردند که یا ۸۸ روز قبل در جریان سفر استانی شهید رئیسی، یادار دیدارهای مردمی، بی واسطه در محضرش حاضر شده، طرح دغدغه کرده و مطالبه داشته اند. حالا همه آن هایی که زمانی سید محرومان دنبال کارشان را گرفته بود، خود به دنبال پیکرش آمده بودند و همچون سایر شهرها، نه از ساعت ۷:۳۰ بلکه از ساعت ها قبل، منتظر آمدن آقای رئیس جمهور بودند. پیش از ورود به بیرجند، شهید آیت ا... محمدعلی آل هاشم به جمع مردمش در تبریز بازگشت، شهید حسین امیرعبداللهیان، وزیر

پرده آخر: آدمم ای شاه پناهم بده

آخرین وداع ایران با رئیسی عزیز در مشهدالرضا(ع) رقم خورد تا همان طور که امام رئوف(ع) اول داستان زندگی بابرکت سید ابراهیم بود، آخر آن نیز باشد. هرچه باشد، اینجا «شهید رئیسی» ملت ایران، حاج آقای رئیسی می شود و مشهدی ها او را با تصاویر متعددی از حضور صمیمانه در محلات محروم حاشیه شهر و خطبه خوانی مخلصانه در شب های قرآن به سر قدر به یاد می آورند. سید ابراهیم یک مکتب والگوی مردان سیاست است؛ اما پیش و بیش از این ها، همشهری نورچشمی مشهدی هاست. این قرابت های معنایی، مراسم بدرقه خادم خورشید در مشهدالرضا(ع) را به حماسه ای با حضور حدود ۳ میلیون نفر تبدیل کرد

که افزون بر شصت رسانه بین المللی آن راه به طور زنده بخش کردند. سرانجام پیکر پاک و مطهر تولیت شهید، سید محرومان و رئیسی عزیز در رواق دارالسلام حرم مطهر رضوی، در وجه پایین پای سلطان توس و در نزدیک ترین فاصله از آن به خاک سپرده شد. پیکر شهید موسوی، سرتیم حفاظت رئیس جمهور شهید، نیز راهی شهری شد تا در آنجا به خاک سپرده شود. اهالی شهرستان مراغه نیز پیکر شهید مالک رحمتی، استاندار باکفایت و مخلص آذربایجان شرقی، را بدرقه و در گلزار شهدای این شهر به خاک سپردند تا فصلی تلخ اما جاودانه از روایت خدمت، ایمان و ایثار در تاریخ انقلاب اسلامی به پایان برسد.